

د بیوستگی تربیت

شوشتری نقش تربیت را در نمونه شدن مسجد جواد در آن زمان این گونه تشریح می کند: تربیت نقش بسیار مهمی در نیروسازی دارد. این طور نبود که فقط یک کلاس قرآنی برگزار شود و بعد بچه ها بروند تا جلسه بعد. در مسجد ما علاوه بر بیان مسائل دینی و اعتقادی، مسائل اخلاقی، سیاسی، اجتماعی و حتی مسائل مربوط به زندگی بچه ها هم مهم بود. بچه ها بر رفتار و حرف های هم نظارت می کردند و اگر مسئله ای در دیگری می دیدند در جوی دوستانه به او تذکر می دادند. اثرات این مراقبت ها چنان بود که حتی بچه هایی که چندان مقید به نماز نبودند، در همین محیط اهل نماز شب هم شده بودند و همه این ها به دلیل تأکید بر تربیت دینی در کنار آموزش بود.

او در خصوص بخش دوم تربیت یعنی مربی هم می گوید: در موضوع تربیت، نقش مربی بسیار مهم است. افرادی که در مسجد مسئولیت آموزش و تربیت را بر عهده داشتند، افرادی متدین و شناخته شده بودند و هر کدام حوزه ای را آموزش می دادند. حاج آقا سیدان مسائل اعتقادی، حاج آقا تدین آموزش قرآن و احکام، آقای افشار مسائل ایدئولوژیکی، آقای وکیلان مسائل نظامی و بدنسازی را بر عهده داشتند. آقای قائمی هم که از عنايات خداوند به مسجد بودند، فردی هنرمند در حوزه نقاشی و خطاطی بودند که طراحی تمام تبلیغات مسجد، شعارنویسی ها و محتوای تابلو اعلانات را انجام می دادند. حضور چنین افرادی در مسجد و برنامه های منسجم، باعث شده بود بسیاری از خانواده ها با علاقه و رغبت زیادی با حضور فرزندان شان در مسجد همراهی کنند.

باز می گردم به سؤال اولیه خودم: می پرسم آیا آن شور و حال مردم در سال های اولیه انقلاب، دوباره تکرار خواهد شد که در جواب می گوید: فضای جامعه در زمان انقلاب فضای بسیار معنوی ای بود و همین فضا را ایجاد بستری این چنینی نقش مؤثری داشت. به نظر من نه، تکرار نمی شود. آن شور و حال مختص زمان انقلاب و آن دگرگونی های اجتماعی بود.

درود بر چهره
مرگ بر چهره

آقای تدین با همان لهجه شیرین مشهدی گفتند: «بچه ها مو مخام یک انجمن تعلیمات علوم اسلامی تأسیس کنیم، الان هم هیئت مدیره اش معرفی میکنم».

آموزش و تربیت دومحور ارتقای یک مسجد

«ما در مسجد الجواد (ع) دو مؤلفه بسیار اساسی را مدنظر داشتیم: تربیت و آموزش. آموزش در کنار تربیت معنوی یکی از نقاط کلیدی خاص شدن مسجد الجواد (ع) بود. طوری که هنگام جنگ که نیروها را ثبت نام می کردند، وقتی متوجه می شدند که آن فرد در مسجد الجواد (ع) بوده روی او حساب دیگری باز می کردند و او را برای پست های بالاتری در نظر می گرفتند.»

شهید تدین نابغه تشکیلاتی

«حاج آقا تدین یکی از فعال ترین اشخاصی بود که توانست افراد سنین مختلف را جذب مسجد و فعالیت های آن کند. او در مدارس مختلف قرآن درس می داد و در این جلسات، با ایجاد یک فضای صمیمانه، ابتدا ارتباط خوبی با بچه ها برقرار می کرد و بعد آن ها را به مسجد دعوت می کرد.»

این ها را شوشتری می گوید و ادامه می دهد: خاطرم هست ماه مبارک رمضان سال ۵۷ بود که آقای تدین به تمام بچه هایی که قرآن درس می دادند گفتند که ما هر شب در مسجد الجواد (ع) دوره قرآن داریم. با همین تبلیغات بود که دوره قرآن پرشوری برگزار شد و استقبال خوبی هم شد و بیشتر از ۵۰ نفر در این جلسات شرکت کردند. آقای تدین تجوید و قرائت قرآن را برای مبتدیان آموزش می دادند و حتما برای آموزش نشان وجود تخته سیاه یکی از ملزومات بود. حاج آقا می گفتند که من شبیه جدیدی از آموزش و پرورش دارم که در طی ۲۰ دقیقه به بچه ها قرآن یاد می دهم. زمانی که جلسات قرآن را شروع کردند، بیشتر از ۵۰ نفر در کلاس های ایشان شرکت داشتند و داخل این جمعیت یک پیرمرد هم نبود. همه نوجوانان راهنمایی، دبیرستان و جوانان شاغل بودند که خود ایشان با جاذبه های رفتاری و کلامی شان آن بچه ها را از مناطق مختلف شهر به مسجد کشانده بودند. در یکی از همین جلسات بود که آقای تدین با همان لهجه شیرین مشهدی گفتند: «بچه ها مو مخام یک انجمن تعلیمات علوم اسلامی تأسیس کنیم، الان هم هیئت مدیره اش معرفی میکنم».

این فعال فرهنگی در باره این انجمن تعلیمات علوم اسلامی چنین می گوید: اسامی هیئت مدیره را یکی یکی روی تخته سیاه نوشت که بعضی از آن ها یاد ما هست، آقایان وکیلان، قائمی، جاویدی، بنده و چند نفر دیگر که الان خاطرم نیستند. کار این انجمن هم این بود که برای بچه ها کلاس قرآن، احکام شرعی، مسائل اجتماعی و... بگذارند و البته در کنار این آموزش ها برنامه های تفریحی زیادی هم داشت. آقای تدین یک مینی بوس داشت که همیشه در همین کارهای عام المنفعه از آن استفاده می کرد. بچه های مسجد را به اردوهای تفریحی می برد و با این که مسن بود، بسیار پرنرژی و خوش مشرب بود و همین خصوصیات از جاذبه های ایشان بود و باعث شده بود که نسل نوجوان و جوان با ایشان ارتباط بسیار خوبی داشته باشند.

این طور که شوشتری می گوید همان شب استارت تشکیل انجمن زده می شود و اعضای هیئت مدیره بعد از جلسه قرآن در مسجد می مانند و اساسنامه انجمن را می نویسند و انجمن شکل می گیرد. پایگاه انجمن تعلیمات علوم اسلامی هم خود مسجد الجواد می شود.

او در باره تهیه مکان مناسب این انجمن هم می گوید: مسجد یک طبقه زیر زمین داشت که سال ها آشپز خانه بود. فردا شب بعد از جلسه قرآن حاج آقا تدین به بچه ها گفتند که لباس ها را در بیاورید تا برویم طبقه زیر زمین مسجد را برای فعالیت انجمن مرتب کنیم. بعد از مرتب کردن، همراه با آقای احمد افخمی رفتم و برای سالن پایین میز و صندلی خریدیم و تخته سیاهی هم گذاشتیم و سالن پایین به صورت کلاس درآمد و از پس فردا شروع به تدوین برنامه ها کردیم. تشکیل و فعالیت انجمن مطالعات علوم اسلامی خود باعث شد که مسجد الجواد یکی از فعال ترین مساجد مشهد باشد. ما از مقاطع راهنمایی و دبیرستان بچه ها را می آوردیم و در سه مرحله کلاس برگزار می کردیم و خود کلاس ها هم شامل چند بخش بود: قرآن، ایدئولوژی و برنامه های تفریحی که خیلی مفصل بود و هفته ای یک بار انجام می شد.

یکی از برنامه هایی که شاید یکی از مشاغل سخت امروز باشد، تفریح دوستان سید حسین شوشتری بوده است! او در همین زمینه می گوید: برنامه درو گندم که در زمان انقلاب پیش آمد، در کنار جنبه های معنوی و اجتماعی آن جنبه تفریحی هم برای ما داشت. در واقع این نوع برنامه ها باعث تحکیم این جمع ها بود. با آغاز جنگ، انجمن در خدمت بسیج قرار گرفت و همین هیئت مدیره انجمن، مسئول بسیج مسجد شد و حضور این کادر قوی و اشراف آن ها به همه موضوعات و مسائل کشور و حضور آقای سیدان باعث شده بود تا مسجد الجواد (ع) یکی از پایگاه های قوی در زمان جنگ هم باشد.

